

ПВНЗ «КРОПИВНИЦЬКИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО ТА
МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Іван ЛИТВИН

І.В. Березняк _____ 2021 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ**

галузь знань *07 Управління та адміністрування*

спеціальність *071 Облік і оподаткування*

освітня програма *Облік і оподаткування*

форма навчання *денна*

для вступників для здобуття ступеня *бакалавра*

на основі *освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю*

Кропивницький – 2021

Обговорено

на засіданні кафедри обліку та оподаткування ПВНЗ КІДМУ
протокол № 7 від 25 лютого 2021 року

Затверджено

на засіданні Приймальної комісії ПВНЗ КІДМУ
Протокол № 4 від 23 березня 2021 р.

Укладачі:

Босненко Віталій Борисович – голова фахової атестаційної комісії з обліку і оподаткування, кандидат економічних наук;

Подплетній Валерій Володимирович – член фахової атестаційної комісії з обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент;

Скрипкіна Олена Юріївна - член фахової атестаційної комісії, старший викладач.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

- I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
- II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ
- III. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ
- IV. КРИТЕРІЇ ТА СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ
- V. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового випробування у формі усного екзамену зі спеціальності 071 „Облік і оподаткування” освітня програма – “Облік і оподаткування” – перевірка рівня знань абітурієнтів, їх системності, рівня володіння й оперування основними економічними категоріями і поняттями, розуміння економічного змісту фінансово-господарських операцій.

Завдання фахового випробування у формі усного екзамену для абітурієнтів цього напрямку підготовки – виявити здатність абітурієнтів самостійно узагальнювати і критично оцінювати факти економічної діяльності, практично застосовувати науково-теоретичні методи і знання в науковій і практичній діяльності.

Фахове випробування зі спеціальності 071 „Облік і оподаткування” освітня програма – “Облік і оподаткування” включає такі розділи:

- 1) Фінансовий облік;
- 2) Економічна теорія;
- 3) Економічний аналіз;
- 3) Контроль і ревізія.

Фахове випробування у формі усного екзамену проводиться за білетами, які складаються відповідно до наведеного вище комплексу облікових дисциплін.

Фахове випробування проводиться за екзаменаційним білетом, який містить три теоретичних питання та тести. Тривалість підготовки вступника складає 1 годину.

При відповіді на питання білета рекомендується дотримуватися такої послідовності:

1. Спочатку необхідно дати загальну характеристику питання, визначити завдання за напрямом дослідження, назвати основні нормативні документи, що регулюють відповідний об'єкт (предмет).

2. Потім необхідно розкрити економічну суть поставленого питання. При цьому охарактеризувати первинні носії інформації, викласти порядок відображення ситуації в бухгалтерських регістрах, розкрити методику і техніку подальшого контролю та економічного аналізу.

3. Відповіді повинні бути послідовними, містити чітке пояснення окремих економічних категорій і включати обґрунтовані висновки.

4. У відповіді має бути розкрита не тільки основна сутність питання, але й пропозиції і рекомендації щодо можливості вдосконалення конкретного об'єкта

дослідження.

Вимоги до знань підготовки вступника:

необхідно знати:

- основні економічні поняття і категорії;
- теоретичні основи правових і економічних відносин;
- соціально-економічні закономірності та принципи господарювання й управління;

- міжнародні і національні стандарти бухгалтерського обліку, звітності й аудиту; правила і технології обліку операцій: форми і склад бухгалтерської звітності;

- організаційно-правові та теоретичні основи функціонування аудиту як інституту незалежної фінансово-економічної експертизи тощо;

необхідно уміти:

- володіти методикою відображення господарських операцій у системі бухгалтерського обліку та звітності;

- ефективно використовувати облікову інформацію в управлінні виробництвом;

- виявляти резерви підвищення ефективності виробництва;

- використовувати прогресивні форми, облікові реєстри відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку;

- документально оформляти та записувати до облікових реєстрів господарські операції підприємств різних галузей народного господарства;

- приймати рішення щодо техніко-економічних, фінансових, статистичних та керівних проблем у сучасній ринковій економіці.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Розділ 1. Фінансовий облік

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Сутність, значення, форми і Національні положення (стандарти) бухгалтерського фінансового обліку. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Облікова політика підприємства.

План рахунків, його побудова і коротка характеристика. Вибір форми бухгалтерського обліку й облікових реєстрів. Спрощення обліку, скорочення плану рахунків і мінімізація фінансової звітності на підприємствах малого бізнесу.

Тема 2. Облік грошових коштів

Облік касових операцій з грошовими та іншими коштами. Документування касових операцій руху грошових та інших коштів. Характеристика рахунків з обліку грошових коштів. Відображення касових операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Особливості обліку руху іноземної валюти. Відображення в обліку курсових різниць. Інвентаризація касової готівки та грошових документів.

Обліковий процес грошових коштів на поточних рахунках у банках. Документування руху грошових коштів на поточних рахунках у банках. Відображення руху грошових коштів на рахунках бухгалтерського фінансового обліку. Зміст і характеристика звіту про рух грошових коштів. Особливості обліку руху грошових коштів на валютному рахунку.

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості

Види і форми безготівкових розрахунків з покупцями, замовниками та іншими дебіторами. Визначення, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості згідно з П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”. Облік розрахунків, реалізації й іншого вибуття товарних і нетоварних операцій. Облік резерву сумнівних боргів. Облік витрат майбутніх періодів.

Тема 4. Облік основних засобів

Поняття, сутність, класифікація та оцінка основних засобів згідно з П(С)БО 7 “Основні засоби”. Облік придбання (за плату і без оплати), створення об'єктів основних засобів. Облік капітальних інвестицій у придбання (створення) основних засобів. Відображення в обліку оцінки, переоцінки (дооцінка й уцінка) з доведенням вартості об'єктів основних засобів до справедливої вартості. Аналітичний облік основних засобів.

Методи нарахування зносу основних засобів і відображення в обліку зносу і

внесених змін у знос при переоцінці, продовженні терміну використання, змінах первісної вартості та ін. Облік ремонту основних засобів підрядним і господарським способами. Облік ліквідації, реалізації та іншого вибуття основних засобів. Облік інших необоротних матеріальних активів.

Облік основних засобів, переданих в оперативну і фінансову оренду (документальне оформлення й розрахунок орендної плати). Облік основних засобів, одержаних в оперативну і фінансову оренду (документальне оформлення й відображення в обліку і звітності). Інвентаризація основних засобів, інших необоротних матеріальних активів і відображення в обліку результатів інвентаризації.

Тема 5. Облік виробничих запасів

Характеристика і структура П(С)БО 9 “Запаси”. Поняття “класифікація виробничих запасів”. Синтетичний і аналітичний облік запасів, організація прийому запасів матеріально-відповідальними особами за кількістю та якістю. Документальне оформлення руху запасів, оцінка, переоцінка, оформлення нестач, залишків, псування, розкомплектування, бою і пересортування.

Тема 6. Облік сировини і матеріалів

Поняття та класифікація сировини і матеріалів. Документування господарських операцій руху сировини і матеріалів. Бухгалтерський синтетичний і аналітичний облік оприбуткування оцінки та збереження сировини і матеріалів на складі. Відображення в обліку передачі сировини і матеріалів зі складу, реалізацію та іншого вибуття. Організація проведення інвентаризації запасів та відображення в обліку результатів інвентаризації.

Тема 7. Облік готової продукції

Поняття та класифікація готової продукції. Порядок формування первісної вартості готової продукції. Документування господарських операцій, пов'язаних з рухом готової продукції. Організація аналітичного обліку готової продукції. Відображення в обліку руху готової продукції та її реалізації.

Тема 8. Облік витрат виробництва

Витрати виробництва, їх склад і кваліфікаційна характеристика. Облік прямих і непрямих витрат виробництва. Методи калькуляції собівартості готової продукції, оцінка й облік витрат на виробництво. Аналітичний облік витрат виробництва. Облік напівфабрикатів і браку виробництва.

Інвентаризація сировини, напівфабрикатів і готової продукції в процесі виробництва у матеріально-відповідальних осіб цеху та облік результатів інвентаризації.

Облік витрат за елементами. Облік витрат операційної діяльності на рахунках класу 8.

Поняття витрат звітного періоду. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших операційних витрат. Облік витрат фінансової діяльності підприємства. Облік витрат інвестиційної діяльності. Облік витрат від надзвичайних подій.

Тема 9. Облік короткострокових зобов'язань

Основні поняття поточної кредиторської заборгованості. Документування господарських операцій по безготівкових розрахунках з постачальниками, підрядниками та іншими кредиторами.

Синтетичний і аналітичний облік поточних зобов'язань по товарних операціях. Відображення в обліку на рахунках і в облікових регістрах поточних зобов'язань по товарних операціях.

Облік поточних (короткострокових) кредитів. Облік поточної заборгованості по обслуговуванню довгострокових зобов'язань. Облік операцій по короткострокових векселях виданих.

Тема 10. Облік праці та її оплати

Поняття, види та форми оплати праці; оплата праці за соціальним страхуванням та нарахування резерву на відпустки. Документування операцій по нарахуванню і видачі заробітної плати. Облік нарахування заробітної плати, дивідендів учасникам, розрахунків з соціального страхування. Відображення господарських операцій, пов'язаних з розрахунками з оплати праці і соціального страхування на рахунках і в регістрах бухгалтерського обліку, звітності.

Тема 11. Облік розрахунків з бюджетом податків та обов'язкових платежів

Поняття, види, форми і терміни зобов'язань перед бюджетом по податках і платежах. Організація розрахунків по податках і платежах. Облік податку на додану вартість і податковий кредит. Синтетичний і аналітичний облік інших податків і платежів (податок на прибуток, акцизний збір, податок на землю та інші). Відображення нарахувань і розрахунків по податках і платежах на рахунках і в регістрах бухгалтерського обліку.

Тема 12. Облік доходів та витрат

Вимоги до визнання, складу та оцінки доходів та витрат згідно з П(С)БО 15 “Доходи”, П(С)БО 15 “Витрати”. Класифікація доходів та витрат. Облік доходів та витрат від операційної діяльності. Облік доходів та витрат від фінансової та іншої звичайної діяльності. Облік доходів та витрат від надзвичайної діяльності. Облік

витрат за елементами.

Тема 13. Облік фінансових результатів діяльності підприємства

Поняття фінансових результатів. Облік формування фінансових результатів діяльності. Облік використання прибутку підприємства. Порядок відображення нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) в балансі і фінансовій звітності.

Тема 14. Облік власного капіталу

Власний капітал та його складові. Документування операцій та характеристика рахунків з обліку власного капіталу. Облік статутного, пайового, резервного та неоплаченого капіталу. Облік банкрутства і ліквідації підприємства. Звіт про власний капітал.

Тема 15. Фінансова звітність підприємства

Загальні вимоги до звітності. Методика і техніка заповнення форми балансу. Методика і техніка заповнення форми Звіт про фінансові результати. Методика і техніка заповнення форми Звіт про рух грошових коштів. Методика і техніка заповнення форми Звіт про власний капітал. виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Зміни в обліковій політиці. Події після дати балансу. Розкриття інформації у примітках до бухгалтерських звітів. Зведена і консолідована фінансова звітність. Фінансова звітність суб'єкта малого підприємництва.

Розділ 2. Економічна теорія

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

Розвиток економічної думки й становлення науки "Економічна теорія". Етапи формування економічної теорії як науки. Концепції різних шкіл економічної думки (меркантилістів, фізіократів, представників класичної школи політичної економії та ін.).

Предмет та категорійний апарат політичної економії. Соціально-економічні та організаційно-економічні відносини. Економічні категорії. Економічні закони: сутність, об'єктивний характер, механізм використання. Позитивна і нормативна політична економія.

Методи політичної економії. Загальні та конкретні методи наукового пізнання та їх використання. Функції політекономії. Місце політичної економії у системі економічних навчальних дисциплін. Політична економія і економічна політика.

Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці. Товари та послуги. Засоби виробництва та предмети особистого споживання. Економічні ресурси, їх класифікація. Обмеженість ресурсів. Матеріальне та нематеріальне виробництво. Виробничі можливості суспільства та результати виробництва. Крива виробничих можливостей і проблема економічного вибору. Альтернативна вартість. Основні фактори виробництва.

Економічні потреби та інтереси. Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Закон зростання потреб. Економічні інтереси, їх види. Діалектика взаємозв'язку інтересів і потреб.

Тема 2. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці

Основні форми суспільного господарства. Суспільне господарство. Еволюція суспільного господарства. Сутність та основні риси натурального господарства. Товарне господарство. Умови виникнення товарного виробництва. Товар і його властивості.

Економічні теорії про вартість товару. Споживча власність товару. Мінова вартість товару. Теорія трудової вартості, теорія "трьох факторів", теорія граничної корисності. Величина вартості товару. Конкретна й абстрактна праця. Залежність величини вартості товару від продуктивності праці. Проста та розвинена форми товарного виробництва. Закон вартості та його функції.

Гроші, їх походження та сутність. Виникнення та сутність грошей. Функції грошей. Закон грошового обігу. Види грошей. Ціна товару та фактори, що на неї

впливають. Інфляція. Антиінфляційна діяльність держави. Методи боротьби з інфляцією. Особливості грошового обігу в Україні. Сучасна грошова система.

Тема 3. Економічні потреби та інтереси

Економічні потреби, їх суть і структура. Закон зростання потреб і механізм його дії. Економічні інтереси, їх сутність і структура. Економічні суперечності, їх характер та класифікація. Суперечності - джерело розвитку.

Тема 4. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічні системи та закони їх розвитку

Капітал підприємства. Кругообіг капіталу і його стадії. Обороти капіталу підприємства. Час обороту капіталу та показники обороту. Основний та оборотний капітал. Зношення основного капіталу. Амортизація.

Сутність підприємництва і умови його існування. Види та функції підприємництва. Підприємницький дохід. Валовий дохід та прибуток. Значення прибутку у розвитку підприємництва. Регулювання підприємницької діяльності. Роль підприємства і підприємництва в ринковій економіці.

Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші

Натуральне виробництво і його особливості. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення. Товар і його властивості. Закон вартості і його роль у розвитку товарного виробництва. Теорії вартості.

Еволюція форм вартості і виникнення грошей. Гроші, їх сутність і функції. Закон грошового обігу. Інфляція.

Тема 6. Капітал: процес виробництва і нагромадження. Наймана праця і заробітна плата

Капітал: процес виробництва і нагромадження. Капітал як економічна категорія. Загальна характеристика процесу перетворення грошей у капітал. Теорії про сутність капіталу. Загальна формула руху капіталу. Попит та пропозиція капіталу.

Види та форми капіталу. Людський капітал. Інтелектуальний капітал. Інформаційний капітал. Виробничий капітал. Підприємницький капітал. Фінансовий капітал.

Капітал і праця. Взаємозв'язок капіталу з працею. Теорії заробітної плати. Визначення вартості робочої сили. Сутність, форми та системи заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата, їх взаємозв'язок. Мінімальна заробітна плата та її критерії. Встановлення мінімальної заробітної плати.

Витрати виробництва. Теорії витрат виробництва. Сучасна класифікація витрат. Суспільні витрати. Економічні й бухгалтерські витрати. Валові, середні та

граничні витрати, їх розрахунок. Витрати виробництва, вартість товару і його ціна. Собівартість товару і його структура. Проблеми зниження витрат.

Прибуток як головна мета діяльності підприємства. Прибуток як економічна категорія. Концепції про джерела прибутку. Функції та види прибутку. Норма прибутку, її розрахунок. Фактори, які впливають на норму прибутку. Міжгалузєва конкуренція та формування середньої норми прибутку. Перетворення вартості товару у ціну виробництва.

Тема 7. Витрати виробництва і прибуток

Загальна характеристика витрат. Поняття витрат та їх класифікація. Сутність та функції обліку витрат. Прибутки як економічна категорія. Суть прибутку на підприємстві. Класифікація доходів підприємства. Теорія прибутку. Норма прибутку і рентабельність.

Тема 8. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення

Ринок: сутність, види, функції. Визначення ринку. Роль і функції ринку. Характеристика системи ринків. Види ринків.

Основи теорії попиту та пропозиції. Попит. Закон попиту, його графічне відображення. Пропозиція. Закон пропозиції та його графічне відображення. Нецінові фактори попиту і пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції в умовах ринкової економіки. Ринкова рівновага. Ціна рівноваги. Еластичність попиту та пропозиції. Ціна товару і фактори, що на неї впливають. Конкуренція та її сутність.

Конкуренція та її сутність. Ринкова конкуренція. Функції та форми конкуренції. Конкуренція і монополія. Конкуренція і моделі ринків. Особливості ціноутворення на різних ринках. Особливості ринкових відносин в Україні.

Моделі ринків. Характеристика ринку досконалої конкуренції. Ринок недосконалої конкуренції: монополістична конкуренція, монополія, олігополія. Особливості ціноутворення на різних ринках.

Інфраструктура ринку. Поняття інфраструктури ринку. Фактори, що впливають на інфраструктуру. Функції ринкової інфраструктури. Фондові та товарні біржі. Ринок позичкового капіталу. Фінансово-кредитні установи.

Тема 9. Домогосподарства і системи економічних відносин

Домогосподарства як суб'єкт ринкових відносин. Загальна характеристика домогосподарств. Двоїста роль домогосподарств в економіці на сучасному етапі розвитку. Домогосподарства як постачальники ресурсів. Доходи домогосподарства. Витрати домогосподарства. Розподіл доходів на особисте

споживання, податки і заощадження. Витрати на споживання. Місце домогосподарства в кругообігу продуктів, ресурсів і доходів.

Тема 10. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Сутність та основні характеристики підприємства. Основні форми підприємств. Види та функції підприємств. Значення прибутку в розвитку підприємства.

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки.

Форми і види підприємств. Економічні основи розвитку та сучасний стан підприємництва в Україні. Банкрутство підприємств. Капітал підприємства. Оборот капіталу підприємства. Валовий дохід, його суть і структура. Підприємницький дохід. Значення прибутку у розвитку підприємництва.

Тема 11. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу.

Форми прибутку, процент і рента

Становлення ринку капіталів. Позичковий капітал. Сутність позичкового капіталу, його джерела та роль у розвитку економіки. Позичковий процент. Сутність кредиту та його форми. Банки, їх роль та функції. Банківський прибуток.

Сутність торгового капіталу і його оборот. Торговий прибуток. Характеристика витрат обігу. Чисті і додаткові витрати обігу. Види та форми сучасної торгівлі. Товарні біржі та фондові біржі. Цінні папери.

Аграрні відносини. Сільське господарство як галузь матеріального виробництва, специфіка аграрних відносин. Проблеми формування аграрних відносин в Україні. Агропромисловий комплекс (АПК) та його структура. Особливості функціонування агропромислового комплексу в Україні.

Підприємництво в аграрній сфері. Рентні відносини. Економічна рента та її види. Земельна рента та орендна плата. Диференціальна земельна рента. Абсолютна земельна рента. Монопольна рента. Ціна землі. Форми прибутку в аграрному підприємстві.

Тема 12. Суспільне відтворення. Суспільний продукт і його основні форми

Суспільне відтворення. Процес виробництва та відтворення. Сутність суспільного відтворення, його види: просте і розширене відтворення. Умови відтворення та реалізації суспільного продукту при простому та розширеному відтворенні.

Показники розвитку економіки. Валовий внутрішній продукт, чистий національний продукт і національний дохід. Тіньовий сектор в економічному відтворенні. Національне багатство і його структура. Відтворення та процес нагромадження. Економічне зростання і економічний розвиток. Види та типи

економічного зростання, його показники. Динаміка економічного зростання та його фактори. Сталий економічний розвиток. Роль інвестицій в економічному зростанні.

Циклічний розвиток економіки. Причини циклічного розвитку економіки. Теорії циклічного розвитку економіки. Фази економічного циклу. Економічні кризи, їх причини та наслідки. Особливості сучасних циклів. Державне антициклічне регулювання економіки.

Зайнятість та безробіття. Зайнятість: сутність і форми. Зайнятість та відтворення сукупної робочої сили. Безробіття: сутність, види та економічно-соціальні наслідки. Причини безробіття. Особливості сучасного безробіття. Державне регулювання зайнятості.

Розділ 3. Економічний аналіз

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу. Метод і методичні прийоми економічного аналізу

Поняття економічного аналізу. Характеристика основних прийомів і методів економічного аналізу. Задачі факторного аналізу. Типи факторних моделей. Визначення предмету економічного аналізу. Класифікація об'єктів економічного аналізу. Типи факторних моделей: адитивні, мультиплікативні, кратні, змішані. Методи вимірювання впливу факторів. Метод ланцюгових підстановок. Методи вимірювання впливу факторів. Методи абсолютних і відносних різниць. Методи вимірювання впливу факторів. Індексний і інтегральний методи.

Тема 2. Види аналізу та його інформаційне забезпечення. Аналіз фінансового стану підприємства

Види аналізу господарської діяльності. Класифікація аналізу господарської діяльності. Методи оцінювання фінансової стійкості підприємства на основі аналізу співвідношення власного та позикового капіталу. Прийом оцінки фінансової стійкості підприємства за функціональною ознакою. Методи оцінки фінансової стійкості підприємства на основі співвідношення фінансових та не фінансових активів.

Тема 3. Аналіз прибутку і рентабельності

Аналіз складу і динаміки прибутку підприємства. Аналіз фінансових результатів від реалізації продукції, робіт і послуг. Аналіз показників рентабельності підприємства. Аналіз інших фінансових доходів і витрат. Форми, методи та етапи проведення аналізу господарської діяльності.

Тема 4. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг

Задачі аналізу фінансових результатів. Визначення асортиментної політики підприємства та її вплив на формування прибутку. Методи аналізу рівня середньо реалізаційних цін; аналізу інших операційних і операційних доходів і видатків; аналізу рентабельності підприємства. Методи розрахунку резервів збільшення суми прибутку і рентабельності. Значення і задачі аналізу маркетингової діяльності. Методи аналізу ритмічності роботи підприємства. Аналіз обсягів і динаміки виробництва продукції. Аналіз асортименту та структури випуску продукції. Аналіз ефективності використання основних засобів. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів. Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції.

Розділ 3. Контроль і ревізія

Тема 1. Сутність і організаційні форми контролю в Україні

Сутність і значення контролю в системі управління виробництвом. Форми фінансово – господарського контролю та їх характеристика. Внутрішньо – господарський контроль та його функції. Характеристика попереднього, поточного та подальшого контролю. Контрольні процедури, які використовуються при проведенні фактичного і документального контролю. Мета й завдання контролю. Характеристика державного, відомчого, незалежного та внутрішньогосподарського контролю. Характеристика попереднього, поточного (операційного) та подальшого контролю. Характеристика документального й фактичного видів контролю. Завдання та функції державних органів економічного контролю загального призначення. Завдання та функції спеціалізованих державних органів контролю.

Тема 2. Організація контрольно-ревізійної роботи

Контрольно-ревізійні етапи і стадії контролю. Порядок призначення та проведення ревізій і перевірок державною контрольно-ревізійною службою в Україні. Послідовність підготовки до ревізії та організація ревізійного процесу. Організація інвентаризації цінностей при проведенні ревізії. Виявлення результатів інвентаризації і визначення матеріального збитку. Сутність ревізії як основного засобу контролю виробничо–фінансової діяльності підприємств. Відомчі та внутрішньогосподарські ревізії. Планові й позапланові ревізії. Комплексні, не комплексні й тематичні ревізії. Суцільні, вибіркові та комбіновані ревізії. Положення Закону України “Про державну контрольно–ревізійну службу” в частині прав, обов’язків і відповідальності ревізора. Обов’язки, права й відповідальність посадових осіб, службова діяльність яких перевіряється. Підготовчий, основний і заключний етапи ревізії. Контроль виконання рішень за результатами ревізій.

Тема 3. Методичні прийоми одержання доказів в процесі контрольно-ревізійної комісії

Прийоми документальної перевірки господарських операцій. Послідовність процедур контролю під час перевірки облікової документації. Порядок проведення перевірки облікової документації під час ревізії. Отримання доказів – необхідний елемент контроль–ревізійного процесу. Особливості й варіанти вибіркової перевірки бухгалтерських документів. Інвентаризація – основний прийом фактичного контролю. Особливості інвентаризації ТМЦ, незавершеного

виробництва, незавершеного будівництва й ремонту. Особливості інвентаризації витрат майбутніх періодів і резервів майбутніх витрат і платежів. Узагальнення результатів інвентаризації та регулювання інвентаризаційних різниць.

Тема 4. Контроль і ревізія грошових коштів

Контроль і ревізія касових операцій. Контроль і ревізія операцій на поточному рахунку в банку. Нормативне регулювання контролю за грошовими коштами. Завдання та джерела інформації для ревізії грошових коштів. Перевірка збереження й фактичної наявності грошей у касі. Ревізія руху грошових коштів на розрахунковому й інших рахунках у банках. Документальна ревізія касових операцій. Перевірка правильності кореспондуючих рахунків і повноти відображення сум в облікових регістрах. Перевірка правильності відкриття рахунків у банках. Особливості ревізії руху грошових коштів на валютному рахунку.

Тема 5. Контроль та ревізія збереження і використання основних засобів

Завдання, об'єкти, джерела інформації та методичні прийоми контролю. Ревізія операцій, пов'язаних з надходженням та вибуттям основних засобів. Нормативне регулювання контролю за основними засобами й нематеріальними активами. Завдання та джерела інформації для ревізії основних засобів і нематеріальних активів. Перевірка фактичної наявності об'єктів і відповідність їх даним бухгалтерського обліку.

Ревізія використання основних засобів. Ревізія надходження основних засобів і нематеріальних активів: доцільність придбання, правильність постановки на облік. Ревізія вибуття основних засобів і нематеріальних активів: списання, реалізація, безоплатна передача. Перевірка правильності нарахування зносу й амортизації, використання амортизаційного фонду. Ревізія операцій з ремонту основних засобів. Перевірка правильності обліку орендованих і зданих в оренду об'єктів.

Тема 6. Контроль і ревізія товарно-матеріальних цінностей

Завдання, джерела інформації і методичні прийоми контролю. Перевірка наявності та збереження товарно-матеріальних цінностей. Ревізія операцій, пов'язаних з вибуттям матеріальних цінностей. Нормативне регулювання контролю ТМЦ. Ревізія надходження ТМЦ: своєчасність і повнота оприбуткування, обґрунтованість списання недостач ТМЦ при їх перевезенні. Ревізія вибуття ТМЦ: внутрішнє переміщення, відпуск в виробництво, реалізація на сторону.

Тема 7. Контроль і ревізія розрахунків з оплати праці

Завдання, джерела інформації, методичні прийоми і послідовність процедур контролю. Методика перевірки документування та нарахування заробітної плати. Нормативне регулювання контролю за оплатою праці. Завдання та джерела інформації для ревізії використання трудових ресурсів. Ревізія виконання плану праці й дотримання штатної дисципліни. Перевірка правильності нарахування та використання фонду оплати праці. Ревізія розрахунків з робітниками: реальність заборгованості, достовірність сум, що депонуються. Перевірка розрахунків за обов'язковим нарахуванням на заробітну платню. Перевірка законності надання відпусток і правильності нарахування відпускних.

Тема 8. Контроль і ревізія розрахункових операцій

Завдання, об'єкти, джерела інформації і методичні прийоми контролю розрахунків. Ревізія розрахунків із різними дебіторами і кредиторами. Контроль і ревізія розрахунків із постачальниками і покупцями. Ревізія розрахунків з підзвітними особами. Нормативне регулювання контролю за розрахунковими операціями. Контроль розрахунків із підзвітними особами. Перевірка розрахунків із постачальниками, покупцями за виданим і отриманим авансами. Загальні положення контролю за розрахунками з бюджетом, позабюджетними фондами, Пенсійним фондом і органами соціального страхування. Особливості контролю за розрахунками за ПДВ. Особливості контролю за розрахунками за акцизним збором. Особливості контролю за розрахунками за податком на прибуток.

Тема 9. Контроль і ревізія затрат на виробництво

Задачі і джерела інформації для ревізії затрат на виробництво. Методичні прийоми перевірки незавершеного виробництва. Перевірка обґрунтованості витрат і собівартості продукції. Ревізія обліку витрат, їх вплив на собівартість продукції. Контроль загальновиробничих і адміністративних витрат. Нормативне регулювання контролю за витратами на виробництво. Загальна характеристика виконання плану собівартості продукції. Перевірка достовірності звітності за собівартістю. Перевірка правильності складання калькуляції виробничої собівартості важливих видів продукції. Внутрішній контроль за формуванням витрат і собівартістю продукції.

Тема 10. Контроль і ревізія реалізації продукції

Задачі і джерела інформації для ревізії реалізації продукції. Достовірність облікових показників випуску і реалізації готової продукції. Нормативне регулювання контролю за реалізацією продукції. Перевірка обґрунтованості плану реалізації продукції. Достовірність облікових показників реалізації іншої

реалізації.

Тема 11. Контроль і ревізія результатів діяльності та коштів спеціального призначення

Задачі і джерела інформації для ревізії результатів діяльності, капіталу та коштів спеціального призначення. Методи контролю і ревізії доходів і фінансових результатів. Контроль і ревізія капіталу резервів та коштів цільового призначення. Нормативне регулювання контролю за фондами та фінансовими результатами. Перевірка обґрунтованості формування й використання спеціальних фондів, уставного та резервного фонду, прибутку. Контроль правильності визначення балансового прибутку. Методи виявлення можливих порушень і зловживань.

III. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Конкурсний відбір для здобуття ступеня бакалавра здійснюється за результатами успішного фахового випробування.

Програма фахового випробування має міждисциплінарний характер. Його зміст відповідає функціям, для виконання яких повинен бути підготовлений вступник.

Фахове випробування проводиться у формі усного іспиту за затвердженими білетами. Екзаменаційний білет містить три теоретичних питання та тестове завдання. Питання та тести сформовані за темами навчальних дисциплін які включені до фахового випробування.

Спочатку вступники коротко, письмово фіксують відповідь на бланках аркушів усної відповіді на вступному випробуванні зі штампом Приймальної комісії. Після підготовки попередньої письмової відповіді, вступника заслуховують члени фахової атестаційної комісії. Після відповіді на кожне питання члени фахової атестаційної комісії можуть задати вступнику додаткове (додаткові) питання. Кожне теоретичне питання, відповіді на тестові завдання та додаткові питання оцінюються окремо, а по завершенню спілкування із вступником визначається (розраховується) загальний (середній) бал за фахове випробування.

Детальний порядок оцінювання фахового випробування наведено в наступному розділі.

Після закінчення фахового випробування заповнюються екзаменаційні відомості. Інформація про результати фахового випробування оголошується вступникові в день його проведення на інформаційних стендах приймальної комісії ПВНЗ КІДМУ.

IV. КРИТЕРІЇ ТА СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ

Фахове випробування у формі усного іспиту для спеціальності 071 «Облік і оподаткування» оцінюється за такими критеріями:

Оцінку *«відмінно» (190-200 балів)* заслуговує абітурієнт, який:

- показав усебічні, систематичні й глибокі знання навчально-програмного матеріалу з посиланням на нормативні акти;
- володіє глибокими знаннями з теми курсу, а також знаннями, набутими самостійно з додаткової літератури, рекомендованої викладачем;
- дав чітко сформульовану, конкретну, логічну, послідовну і ґрунтовну відповідь на поставлені запитання;
- засвоїв необхідні для своєї професії знання з обліку і аудиту;
- виявив творчість та уміння при вирішенні господарських ситуацій, що розглядаються в навчально-програмному матеріалі.

Оцінку *«добре» (175-189 балів)* заслуговує абітурієнт, який:

- показав повне знання навчально-програмного матеріалу;
- правильно виконав і дав повні відповіді на поставлені запитання;
- показав систематичний характер знань, здатність до їх самостійного засвоєння та застосування при вирішенні господарських ситуацій.

Оцінку *«задовільно» (160-174 балів)* заслуговує абітурієнт, який:

- показав знання навчально-програмного матеріалу, які необхідні для роботи за майбутньою спеціальністю;
- має задовільні знання у викладі теоретичного матеріалу з використанням відповідної термінології і лексики та наведенням відповідних прикладів;
- дав не зовсім повну, з деякими неточностями відповідь на поставлені запитання, інколи нелогічно побудовану, з порушенням послідовності викладу суті запитання;
- допустив помилки, але не суттєві для поставлених запитань, у цілому володіє необхідними знаннями з цієї дисципліни.

Оцінку *«незадовільно» (101-159 балів)* заслуговує абітурієнт, який:

- показав досить низький рівень знань з навчально-програмного матеріалу, необхідних для майбутньої професії;
- допустив принципові помилки, відповідаючи на поставлені запитання;
- не може самостійно орієнтуватись при вирішенні господарських ситуацій без додаткової підготовки і допомоги.

Шкала оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Характеристика правильних відповідей				Відповідність правильної відповіді кількості балів за двохсотбальною шкалою
Відмінно	5	В	В	В	ПР	200
		В	В	П	ПР	199-197
		В	П	В	ПР	196-194
		П	В	П	ПР	193-190
Добре	4	П	П	П	ПР	189-188
		П	П	П	ПР	187-185
		П	П	Д	ЧР	184-182
		П	Д	Д	ПР	181-180
		П	П	Д	ЧР	179-177
		Д	П	Д	ЧР	176-175
Задовільно	3	Д	Д	Д	ЧР	174-173
		Д	Н	Д	ЧР	172-170
		Д	Д	Н	НР	169-166
		Н	Д	Д	НР	165-164
		Д	Н	Н	НР	163-162
		Д	Н	Н	НР	161-160

*В-вичерпна відповідь;

П-повна відповідь;

Д- достатня відповідь;

ПР-правильне визначення відповіді;

ЧР- часткове або невірне визначення відповіді;

Н- невірна відповідь;

НР- неправильне визначення відповіді, відсутнє пояснення.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативні акти

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» (зі змінами і доповненнями).
2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» (зі змінами і доповненнями).
3. Міжнародні стандарти бухгалтерською обліку 2000: Пер. з англ. / За ред. С.Ф. Голова. К.: ФПБАУ, 2000. 1272 с.
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999р. (зі змінами і доповненнями).
5. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999р. (зі змінами і доповненнями)
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1–34, затверджені наказом Міністерства фінансів України.
7. Порядок представлення фінансової звітності: Затв. постановою КМУ № 419 від 28.02.2000.

Основні

1. Бабіч В. В. Фінансовий облік-II (Облік зобов'язань, капіталу. Звітність) : навч. посіб. К.: КНЕУ, 2010. 433 с.
2. Економічна теорія: Політекономія: підручник К.: Знання-Прес, 2007. 719 с.
3. Бачинський В. І. Бухгалтерський облік, навч. посіб. 2016. 319 с.
4. Бруханський Р. А. Бухгалтерський облік : підручник Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с.
5. Будько О. В. Фінансовий облік : навч. посіб. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2011. 492 с.
6. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. ЦУЛ, 2016.
7. Давидюк Т. В. Бухгалтерський облік : навч. посібник Харків, Видавничий дім «Гельветика» 2016. 392 с.
8. Дікань Л. В. Контроль і ревізія фінансових операцій : навч. посіб. для самост. вивч. дисципліни Х. : ХНЕУ, 2011. 231 с.
9. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз : підручник К. : Знання, 2008. 487 с.
10. Контроль і ревізія : підручник Саки : Підприємство Фенікс, 2013. 318 с.
11. Коюда П. М. Економічний аналіз Х. : Компанія СМІТ, 2013. 69 с.
12. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік: підручник Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
13. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник. К. : Київ.

2008. 513 с.

14. Огійчук М. А. Фінанси і управлінський облік за національними стандартами. Підручник, 2016. 1040 с.
15. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: підручник К.: ЦУЛ, 2019. 545 с.
15. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання : підручник К. : Знання, 2008. 630 с.
16. Рогозян Л.Є. Ревізія і контроль : навч. посіб. Алчевськ : ДонДТУ, 2012. 218 с.
17. Сіменко І. В. Аналіз госп. діяльності : навч. посіб. К. :ЦУЛ, 2016. 384 с.
18. Сук Л. К., Сук П. Л. фінансовий облік : навч.посіб. К. : «Знання», 2016. 663 с.
19. Ткаченко Н. М. Фінансовий облік II : навч. посіб. К. : Алерта, 2014. 455 с.
20. Тринька Л.Я. Економічний аналіз : навч.-метод. посіб. К. : Алерта, 2013. 567 с.
21. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія : підручник К. : Знання-Прес, 2008. 263 с.
22. Фатенок-Ткачук А. О. Фінансовий облік I, II : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 540 с.

Додаткові

1. Андрєєва Г. І. Економічний аналіз : навч.-метод. посібник К. : Знання, 2008. 263 с.
2. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посібник К.: Центр учбової літератури, 2015. 570 с.
3. Будько О. В. Фінансовий облік : посіб. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2013. 492 с.
4. Васильєва В. Г. Фінансовий облік II : навч. посіб. Дніпропетровськ : Акцент : АМСУ, 2014. 236 с.
5. Височан О.С. Фінансовий облік : навч. посіб. Львів : Сорока Т. Б., 2016. 449 с.
6. Король Г.О. Фінансовий облік I : навч. посіб. Д. : НМетАУ, 2012. 259 с.
7. Король Г. О.Фінансовий облік II: навч. посіб. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2014. 316 с.
8. Крупельницька І. Г. Звітність підприємств: навч. посібник К. : ЦУЛ, 2012. 232 с.
9. Лень В. С. Фінансовий облік : навч. посіб. К. : Академія, 2017. 604 с.
10. Мішеніна Н.В. Економічний аналіз : навч. посіб. Суми, 2014. 305 с.
11. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. К. : Знання, 2012. 647 с.
12. Тарасевич В. М. Економічна теорія : навч. Посіб. К.: Центр навч. літератури, 2016. 380 с.
13. Усач Б.Ф. Контроль і ревізія : підручник К. : Знання-Прес, 2012. 263 с.